

szilárd padot elég közel tenni az asztalhoz, mert akkor a gyermek nem tud könnyen leülni és felállani. Azután különböző munkánál különböző távolságra van szükség szék és asztal között. Tanítóknál és óvodás gyermekeknél már így van ez, miért ne lehetne ugyanígy iskolásgyermekeknél is? Írás közben nem tud a gyermek úgy ülni a szilárd padon, hogy a jobb karja is meg legyen támasztva és a hátát se kelljen meggömbíteni. Végül a harmadik elv a pihenés elve. Néha testi szükség különös helyzeteket felvenni és ezt a padnak nem szabad meggátolni. Mindezekből azt látjuk, hogy az iskolai padnak nem szabad nagyon eltérnie a rendes asztal és szék alakjától. Legyen egyszerű, egyéni, mozgatható, alkalmazható és tágas. K—n.

*

A college feladatáról beszélt megnyitó beszédében *dr. A. Lawrence Lowell*, a Harvard egyetem elnöke, háromféle szempontból. Az egyes hallgató legmagasabb fejlődését, a collegének a szakiskolához való helyes viszonyát és a hallgatók viszonyát egymáshoz tartotta szem előtt. Mindegyik szempontból ugyanarra a következtetésre jutott. Bonyolult modern világunkban a szabad nevelés legjobb típusa azt a célt tűzi maga elé, hogy olyan embereket neveljen, akik tudnak mindenről egy keveset és valamit jól. A szabad nevelés lényege a lélekfejlesztés, a gondolkodás módszereivel való megbarátkoztatás, inkább a tudás értékesítése, mint tényekkel teletömött emlékezet. Az igazságról való meggyőződésnek egy módszere és így az emberi gondolkodásnak egyetlen köre se legyen egészen lepecsételt könyv egy művelt ember előtt. Helyesen mondták, hogy kevés ember képes új tárgyat tanulni, ha elmúlt az ifjúság, ezért tanulóinkat úgy el kell látnunk, hogy eredményesen megküzdhesse nek akármilyen kérdéssel, amelyet kötelességeik vagy érdeklődéseik eléjükbe hozhatnak. A mai korban a természet törvényeinek némi ismerete lényeges része annak az értelmi felszerelésnek, amelynek egy művelt embernél sem szabad hiányoznia. Nem kell sokat tudnia, de eleget kell tudnia ahhoz, hogy többet tanulhasson. Ne legyen az ő szemében a természet erőinek működése rejtett misztérium, hanem az okok és hatások láncolata, amellyel eléggé ismerős. K—n.

*

Modern nevelés Japánban. Mióta Japán megbecsüli a nyugati kulturát, nevelési rendszere is lényegesen átalakult. A köznevelés eszméje az állam és az uralkodóház iránt érzett tiszteletből fejlődött ki. A cél inkább az, hogy jó alattvalókat neveljenek, mint jó polgárokat. 1890-ben jelent meg a császár nevelésügyi rendelete, amelyet minden intézet megnyitó ünnepén felolvasnak és amely első sorban az erkölcsi hagyományok megőrzését hangsúlyozza.

Tatsu Hori közlése szerint (a *School Review* 8. számában) Japánban jelenleg 28 állami iskola, 27,156 nyilvános és 1678 magániskola van. Az elemi iskola látogatása kötelező a hetedik életévtől kezdődőleg, de az erre alkalmas gyermekek előbb kiseddévókba járnak. Az elemi iskolára épül egyrészt a felső népiskola, másrészt a középiskola. A különböző fokú iskolák évfolyamainak száma a következő:

Kiseddévó	1 vagy 2	Collegium	3
1. Elemi népiskola	4	Felsőfokú tanítóképző	3
Felső népiskola	4	Ipariskola	3
2. Középiskola	5	Kereskedelmi iskola	3
Tanítóképző	5	Földművelőiskola	3
3. Felső iskola	3	4. Egyetem	3

Akik középiskolába lépnek, azokról felteszik, hogy tovább fognak tanulni, azért ennek az iskolának inkább előkészítő jellege van, míg a felső népiskola tanterve a közműveltséget tartja szem előtt. A középiskola bevégzése után a tanuló vagy az egyetemre képesítő felső iskolába léphet, vagy a 3. alatt közölt iskolák akármelyikébe.

A fiúk és leányok nevelése az elemi iskolában közös, a középfokú intézetekben különálló. Nők nem léphetnek az egyetemre, de Tokióban van egy külön női egyetem, amely azonban nem olyan erős, mint a férfiak egyeteme. A középfokon a leányok oktatása a szövegre, főzésre, virágápolásra is kiterjeszkedik, a fiúknál ezek helyén katonai gyakorlatok és más testfejlesztő gyakorlatok vannak. Klasszikus nyelvek gyanánt a kínait és a régi japán nyelvet tanítják, a modern nyelvek közül az angolt, franciát vagy a németet.

Az állami tanítóképzőkben az ellátás ingyenes, egyéb iskolákban nem. A magániskolák tanítóinak is állami vizsgálatot kell kiállaniuk, de néhány iskolának van ettől mentesítő privilégiuma. Ezekben az iskolákban épűgy, mint az államiakban, csak az Oktatásügyi Tanács elfogadta könyveket szabad használni. Az egyik állami egyetemnek 7000 hallgatója, egyik magánegyetemnek pedig 9000 hallgatója van. Középiskolákban átlag 500 tanuló van, egy osztályban legfeljebb 35—40. Súlyt fektetnek a termek világítására, szellőztetésére és fűtésére. Ennek rendbentartásáról 2—3 tanuló gondoskodik. Minden iskolának vannak virágágyai is, ahol a gyermekek magvakat ültetnek és növényeket ápolnak.

Fontos eredménye a nyugati kultúra behatolásának a testi nevelés felkarolása, amelyet azelőtt teljesen elhanyagoltak. Nemcsak iskolákban, hanem a közterekben is vannak ma már tornaszerek, teniszpályák stb., amelyeket a gyermekek szabadon használhatnak.